

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

19. Ad humilitatem non sufficit suæ vilitatis cognitio, & affectus, sed prætereà opus est assiduâ exercitatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CAPUT XIX.

*Ad humilitatem non sufficit
sue vilitatis cognitio, &
affectus, sed præterea opus
est assiduâ exercitatione.*

T.
Humilis
sentit se
pejorem
damone.

SE infestissimum sordibus cognoscere, & demonibus pejorem, qui semel dumtaxat offenderunt Deum, perspicuè profiteri multum est; ad hæc ex quodam veritatis affectu in vilia munia, hominumque abjectam de nobis estimationem propendere, ad humilitatem consequendam facit plurimum: sed ulterius velim te progredi, quicumque tam utilis ad amorem divinū virtutis desiderio teneris. Ufu hîc & exercitatione opus est; si hunc non adhibes, in postremis hæreas necesse est.

Ecce te nihil esse, nihil scire, nihil posse profiteris; ergo & ad cognoscendum lumen, & ad agendum vires à Deo dum res incidit, emendica: quorsum in actionem, tanquam omnibus ad agendum bene instructus nullo è cælis petito auxilio ita proruis? aliud sentis, & aliter inter operandum te geris. Non ita viri illi sancti deserta & solitudinem incolentes, qui animam humilem ad singulos ferè passus in ore habere dicebant hunc versiculum; *Deus in adiutorium meum intende.* S. Ludovicus in

Palæstina cum Saracenis bellum gerens, dum in publico Principum consessu de negotijs occurrentibus consiliū caperet, ante omnia signo crucis se muniebat, & elevatis in cælū oculis lumē à Spiritu sancto postulabat; ita se à matre ad omnis actionis exordium institutum dicens. Ita & tu facito, qui vitem te, quæ sine adminiculo assurgere non potest, & infantem, qui maau nutricis egeat, ut gradum formare possit, assiduè profiteris.

Præterea te infirmum, & imbecillum, imò te cloacam, & vomitum sordibus disfluentem esse clamitas; cur ergo dum contra propositum in aliquem defectum laboris, hæres attonitus? cur tibi succenses? cur animo concidis? quid mirum si vomica pure & fœtore abundet, & illud interdum egerat, & vomat? quin potius audis monitum à Christo S. Gertrudi datum; ut non mireris te in defectum aliquem cadere; sed quod sapius & in plures & graviores non laboris. Neque mihi dixeris viros sanctissimos minimos lapsus longissimis, & diuturnis lachrymis deflevisse: longè erant à tuis diversæ eorum lachrymæ; fluebant illæ imperturbatè, eliciente illas pio & suavi in Deum amoris sensu: tuæ verò indignationem, anxietatem, & animi abjectionem secum trahunt; doles

1.
S. Ludovicus quid inter consultantum faceret,

3.
Quid de se quisque sentire debeat.

5.
Quid sentit Magdalena de Bazar

te plura non præstare, doleas verò quia coram Deo, & nonnunquam coram hominibus imbecillitas, inconstantiaq; tua te pudore afficiunt.

Quid quod versipellem & duplicem animo te conspicio, qui cum te in aternæ veritatis luce omnibus opprobrijs dignum iudices; ubi aliquis fucatus adulator, aut deceptus amicus te laudibus ornat, continuo quasi verum dicat, intus infaris & attolleris, eiusque sententiæ subscribis. Aliter se gessere magna illa Ecclesiæ lumina Augustinus, Paulinus, Gregorius, Bernardus, qui veros laudatores ferre non potuerunt, reprehenderunt, & simoniti pergerent, omnem cum illis amicitiam & commercium abruperunt; quinimo eorum aliqui suos errores, & defectus illis aperuerunt, ut bonam de se opinionem minuerent, & infuscarent. Magdalenam de Pazzi lego, cum apud aliquam e suis Novitijs in magna esset opinione sanctitatis, ut eam illi adimeret, suos defectus & tentationes multis cum lachrymis & singultibus apud eam deposuisset, quasi foeminarum omnium esset verè nocentissima, addens pro epilogo: Hæc tibi dixi, filia, ut noris qualem magistram nacta sis, & nisi me Deus claustrum religionis inclusisset, vitam meam aut in perpectui carceris tenebris, aut carni-

ficis manu finissem: ora ergo pro me, ut Dei beneficio salutem eternam aliquando consequar.

Ad hæc si verum est, quod coram Deo tam sæpè profiteris, te nihil scire, & mentis oculis velut captum & in multis cæcutientem continuo caelesti lumine indigere, quid est, quod de alijs tam facile sententiam profers? cur cum illo sene Monacho te non increpas, & dicis: *Quis sum ego, ut alios iudicem?* cur tibi non occinis alterius Senis pronuntiatum: Verus humilis oculus non habet, ut aliorum errata videat; linguam, ut de illis loquatur; aures, ut alios de illis sermocinantes audiat: ipse enim satis habet negotij cum peccatis suis?

Quid jam dicam de tot excusationibus, defensionibusque tuarum actionum, dum reprehenderis? an non vides te similem esse fimeto, qui moveri non potest, quin foetorem exhalat? cum nihil de te dicitur, tu te ut mortalium nequissimum accusas, & depingis; dum alius hoc ipsum tibi obtrudit, indignaris & Gersonis Reclusam contra ancillulâ stomachantē imitaris, similisq; es illi vagabundo Monacho, qui in communibus colloquijs sedile non admittebat, sed humi jacebat, ut omni alio loco indignus, & cum discedens à Serapione moneretur ut cellæ solitudinem magis amaret, nec per aliorum cellulas vagaretur, hoc ab

Nn 3. amico

4. Non at-
tolitur
adulatio-
nibus.

5. Quid de se
sentiret
Magdale-
na de
Pazzi.

6. Alios ne
judica.

7. Ne excu-
sa.

8. Ne quidem in
eriminationibus.

Exemplo
S. Francisci
Assisij.

De Paula.

F. Caroli
de Con-
dren.

amico Senis pectore profectum monitum æquo animo ferre non potuit. Vera Humilitas non solum justas reprehensiones fert pacatissimè; sed eas etiam quæ à falsa delatione, aut ab invidiâ proficiscuntur, forti & humili stomacho digerit, S. Justinianum imitandum sibi proponens, qui à fratre malevolo publicè in Capitulo compellatus, quasi reus se prostravit, & inflictam pœnam innocens lubenter excepit: aut B. Franciscum, qui à puero Iesu nuncupatur, qui dum eleemosynam flagitat, alapamque ab iracundo & perturbato homine accipit, se in genua provoluens, veniam postulat, quod rusticitate suâ illi bilem moverit; aut S. Franciscum de Paula, qui à Concionatore Religioso publicè & privatim lacesitus injurijs, & à Pontificis Camerario contemptui habitus, & à Regis medico magnæ authoritatis viro calumnijs, & dictis mordacibus appetitus, ore sereno, & ad omnem humilitatem composito in his omnibus se habuit; hac animi æquanimitate confirmans, quam olim allegarat Pontifici, abjectissimam de se existimationem, quamque altè imbiberat, & persuadere conabatur, dum ad admitteendum sacerdotium ab illo urgeretur; nempe se ne dignum quidem esse, qui inter homines viveret.

R. P. Condren Oratorij Jesu

Secundus Generalis, qui se non tantùm sub Judæ aut Antichristi pedibus subternebat; sed damone etiam inferiorem ducebat, dum à primario Regni Galliæ Ministro reprehenditur, & in ordinem etiam suum falsas delationes ut justas & veras verbis exaggerantem audit, pacato silentio omnia excipit; dicens æquè communes toti Ordini, ac uni sibi factas contemptions & humiliations æquo animo suscipiendas: cùm verò ab impudica femina quasi de parum casto cum illa commercio accusaretur, resque jam manasset ad plures, & amici contra calumniatricem judicio agere velent; vetuit, dicens, virtutem humilitatis, quam aded deperibat fortè se hac taciturnitate consecuturum.

Atque hisce occasionibus, velut ad Lydium lapidem germana probatur humilitas, quæ in plerisque, ut in Ægyptijs fanis contingere suo tempore ajebat Clemens Alexandrinus, externam dumtaxat speciem ostentat, intus fucata sunt omnia: in illis enī fanis angustum vestibulum, columnarum marmorearum, & magnifica structura oculos intuentium rapiebant; in eius verò adytis intimisque recessibus, ubi præcipua sacrificia offerebantur, glis, aut ibis, aut serpens aliquis viscebatur. Oportet ut cordis nostri intima possideat, & re-

10. Bernardi
parientia
post ab-
reperam
alopam,

9. Fucata
militaria
typus.

gat

gat Humilitas, quæ non tantum contra improvisos injuriarum assultus suam nos in concussa æquanimitate & taciturnitate defendat; sed etiam eò deducat, ut pro malo, & injurijs bonum magnanimiter rependamus: in quo nobis egregio responso præluet S. Bernardus; qui Monachis, à quibus injustè accusatus, & verbis etiam calumniosis violatus fuerat, ita responderet: *Adhærebo vobis, etsi nolitis; adhærebo, etsi nolim ipse: invitis præstabo, ingratis adjiciam; honorabo & contemnetos me.* Quibus verbis facta consensere. Unus aliquis alterius Ordinis Monachus ad illum venit, rogans, ut in cœnobium Clavallense admitteretur: negat vir sanctus auctorque est illi, ut in suo Ordine perseveret: ille stomachari, & cum bile rogare, cur ergo verbis & scriptis omnes ad perfectionem virtutum accenderet, si volenti consilium sequi manum præberet; nollet; se eius hæc de re scripta laceraturum in eius conspectu, si in promptu essent. Respondit pacatè Sanctus; se perfectionem suavissimè, non loci mutationem. Hic irâ commotior alampam viro sancto luculentam impingit: qui præsentibus aderant, involare in collum impudentis volebant, sed vetuit Bernardus, & pacatè jussit hominem e cœnobio deduci. Quis jam miretur Sanctum Bernardum, qui tam altè hu-

ilitatis radices jecerat, cæterarum etiam virtutum, & præsertim charitatis ramos in altum extulisse?

O si pari passu procederemus; & dum nobis similes injuriarum machinationibus inferuntur, essemus ex illis viris, quos Quadratos appellat Plato qui firmiter hærent in vestigio, nec ullis fortunæ adversæ insultibus commoventur: hos scilicet in humilitatis centro constitutos amor divinus cōsectatur, & suis donis magnificè locupletat. Falsè reperit S. Adalardus vel Alardus, Corbiensem Abbatem, qui in aula Imperatoris Ludovici filij Carolomanni omnium virtutum gloriâ floruit, quem cum invidia calumnijs dehonestatum, in exilium eiecisset, continuo ad humilitatis asyllum confugit, & peccatis suis, non aliorum æmulationi, neque nimie Imperatoris credulitati hoc totum imputari voluit; suos monens, ne alium quàm Deum hoc exilio peccata sua punientem intuerentur. Ita scilicet loqui & sentire solent viri Sancti, ac in opprobriorum aquis, quas suis peccatis velut balneum eluendis præparavit Justitia divina, non sine voluptate voluntur, ut alacriores, & puriores, levioresque ad divini amoris cōscendendum apicem inde emergant.

Quàm diversâ incedunt viâ, qui veram

II.
Et Adalardi in colum-nijs.

12.

10.
Bernardi
patientia
post ab-
scriptam
aliquam.

Concionatoris
parum
humilis
confusio.

veram humilitatem in suis latibulis absconditam non investigant, sed eius umbrâ damtaxat contenti sunt. Ubi casus aliquis adversus incidit, in quo fama, & quam studiosè apud hominès collegerunt, nominis existimatio aut minuitur, aut periclitatur, quàm sollicitè declinant, & si fortè evenerit, quàm difficulter concoquunt. Concionator aliquis inter Ordinis sui homines non ignobilis coram B. Francisco Salez & universo Clero, magnaquè populi frequentâ in Ecclesia Cathedrali verba facturus, cum vix concionem esset exorsus, labi memoriâ cepit, hætere, hiare, verba dimidiata proferre, denique concionem abrumperere, dequè suggestu descendere. Quid hic ageret homo ab humilitate parum instructus? perturbari sic animo, & suo nomini vulnus infligere oculosquè hominum & ver-

ba non ferre, denique urbem & domicilium, imò & Provinciam annuentibus superioribus mutare. Quàm aliter se gessisset unus aliquis sub humilitatis signis stipendia faciens! quàm generosè hanc victoriæ de vanis applausibus reportandæ ansam ambabus, ut ajunt, manibus arripuisset! quantis accessionibus amoris divini gazas auxisset? & quantas Deo pro tam singulari beneficio gratias egisset! qui in unum Deum continuo oculos coniecit, ut eius gratiæ conciliandæ, gloriæquè amplificandæ studet unicè in omni eventu sibi similis; inconcussa pace fruitur, cujus fundamentum jacit humilitas & fastigium imponit charitas: faxit Deus, ut utramque virtutem hujus vitæ decursu ita complectamur, ut aternâ deinde earum possessione perfectè potiamur in cœlis.

DE